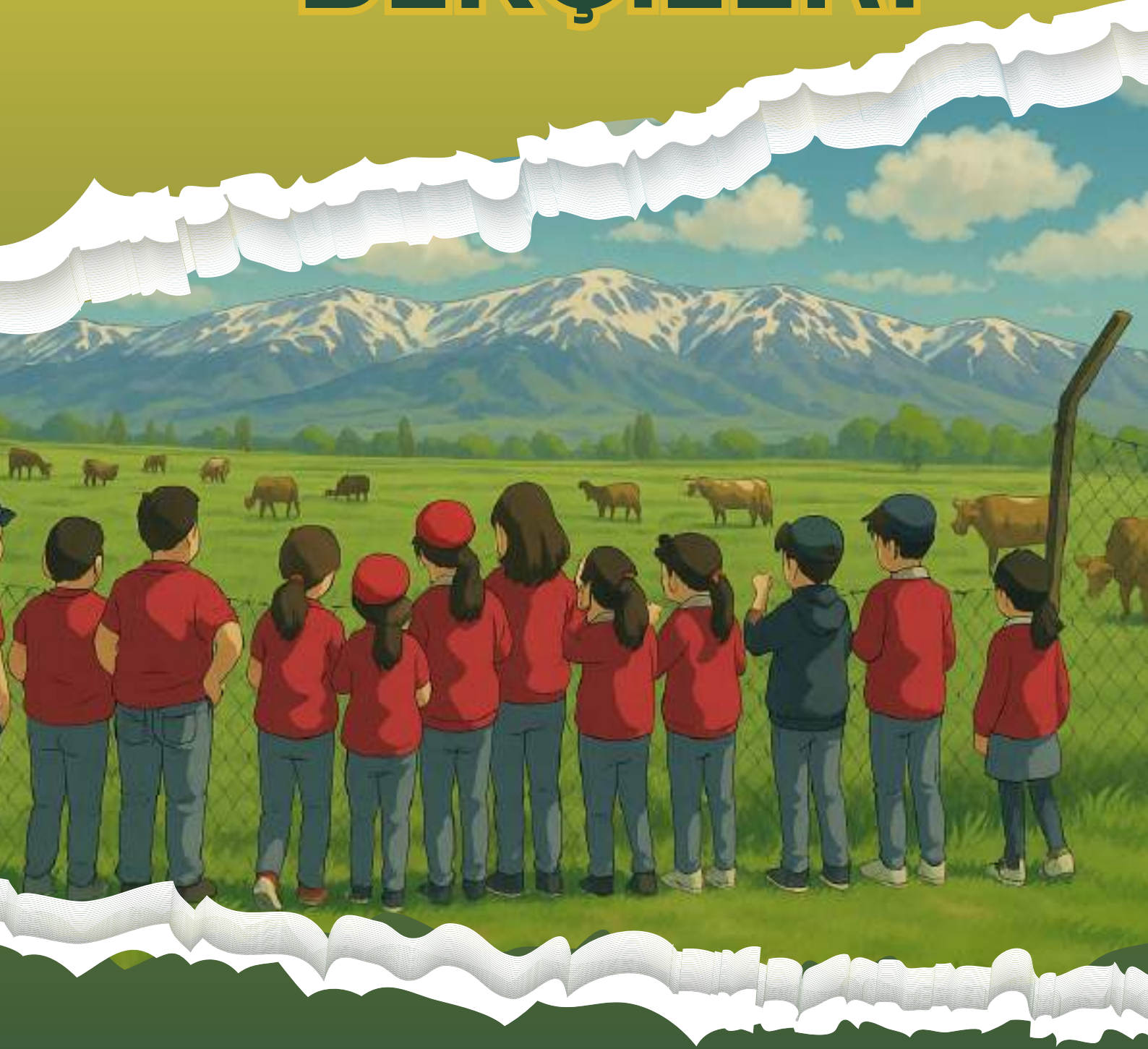


DOĞANIN BEKÇİLERİ



ALTINBAŞAK ŞEHİT MURAT BAYRAM
İLK-ORTAOKULU

ERZİNCAN



İÇİNDEKİLER

Sunuş Yazısı	2
1. Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi Tanıtımı	4
2. Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi Etkinliklerimiz	6
2.1 Doğa Yürüyüşü Etkinliği	6
2.2 Okul Bahçemizi Yeşillendiriyoruz Etkinliği	8
2.3 Doğada Resim Etkinliği	12
2.4 Enerji Tasarrufu Konulu Şiir Yarışması	16
2.5 Atıklarımı Geri Dönüştürüyorum Etkinliği	18
2.6 Minik Tohumlar Yeşeriyor Etkinliği	22
2.7 Plastik Şişelerden İleri Dönüşüm Etkinliği	24
2.8 Velilerimizi Bilgilendirme Semineri ve Uygulamaları Etkinliği	26
2.9 Çevre Dostu Kompost Uygulaması	28
2.10 Veli Semineri, Geri Dönüşüm Defilesi ve Etkinliği	32
2. 11 Araba Tekerleklerinin İleri Dönüşüm Etkinliği	36
2. 12 Enerji Dedektifi Uygulaması	38
2. 13 Geri Dönüşüm ve Sıfır Atık Köşelerini Yenileme Uygulaması	40
2. 14 Okulumuz ve Belediye Başkanlığı İşbirliği İle Topluma Hizmet Çalışmamız	42
2. 15 Okul Dışı Ağaçlandırma Etkinliği	44
2. 16 Doğa Dostu AGRO Kütüphanesi Oluşturma Çalışması	45
3. Etkinlikler	48
4. Kaynakça	52



Sunuş yazısı

Doğanın Bekçileri okul dergisi Milli Eğitim Bakanlığı'nın başlatmış olduğu Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi kapsamında, geleceğimizin başkahramanları çocuklarımıza doğa sevgisini aşılamak, geri dönüşüm, sürdürülebilir ve temiz dünya bilincini kazandırmak amacıyla hazırlanmıştır.

Hazırlamış olduğumuz dergi ile geri dönüşümü, enerji kaynaklarını verimli kullanmayı, temiz bir gelecek için yapılabilecek çalışmaların neler olduğunu açıklamak, bizlere düşen görevler konusunda bilinçlendirmek ve Şehit Murat Bayram İlk-Ortaokulu olarak Enerji Dostu Mavi-Yeşil Okul Projesi kapsamında hangi etkinlik ve farkındalık çalışmalarının yapıldığını sunmayı hedefledik.

Hepimizin dünya için yapabileceği bir şeyler var düşüncesi ile çıktığımız bu yolda eğitimin neferleri olarak önce yarınımızın büyüklerini bilinçlendirmeyi, bunu yaparken veli katılımıyla desteklenen eğitim ve etkinliklerle de harmanlayarak bir farkındalık oluşturmayı kendimize görev edindik.

Amacımız, enerji verimliliği bilincini artırmak, sürdürülebilir bir gelecek için atılabilecek adımları paylaşmak ve küçük değişimlerle büyük farklar yaratabileceğimizi göstermektir.

Bu dünya hepimizin.. Onu korumak ve ona sahip çıkabilmek için herkes bilinçlenmeli ve herkes harekete geçmelidir. Bu amaç doğrultusunda emeği geçen öğretmen arkadaşlarımıza, bizi destekleyen Üzümlü Kaymakamlığı, Üzümlü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Altınbaşak Belediye Başkanlığı'na teşekkürü bir borç biliriz.

Saygılarımızla..

Abdulkerim KAÇAR

Buse KÖSE

Yasin ÇINAR

BİZLER DOĞANIN BEKÇİLERİYİZ

Temiz Çevre Sürdürülebilir Dünya..
GELECEK EMİN ELLERDE



Enerji Dostu
Mavi Yeşil Okul

Şehit Murat Bayram
İlk-Ortaokulu





Günümüzde artan nüfus, sanayileşme ve teknolojik ilerlemeler, enerji kaynakları üzerinde bir baskı oluşturmaktadır. Bu gelişmeler, hem çevresel hem de ekonomik açıdan önemli sorunları beraberinde getirmektedir. Bu sorunlara karşı geliştirilen yaklaşımlar arasında enerji verimliliği, çevre bilinci ve sürdürülebilir yaşam anlayışı ön plana çıkmaktadır.

Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi, küresel ölçekte yaşanan bu problemlere yerel çözümler üretmeyi hedeflemekte ve özellikle eğitim kurumlarında yeni bir yaşam kültürünün benimsenmesini teşvik etmektedir.

Projenin temel amacı, okullarda elektrik, su ve yakıt gibi kaynakların daha verimli kullanılması, geri ve ileri dönüşüm uygulamalarının yaygınlaştırılması ve öğrencilere sürdürülebilir yaşam alışkanlıkları kazandırılmasıdır. Bu sayede, çocukların doğaya saygılı, ekosistemlerin korunmasında aktif rol alan ve çevre dostu alışkanlıklar edinen bireyler olarak yetişmesi hedeflenmektedir (MEB, 2025).

Bu proje; enerji tasarrufunu teşvik etmeyi, yenilenebilir enerji kaynakları kullanımını yaygınlaştırmayı, atık yönetimini daha etkin hale getirmeyi ve öğrencilerde çevresel farkındalık geliştirmeyi amaçlayan çok boyutlu hedeflere sahiptir.

Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi, eğitim ve çevre alanında disiplinler arası bir yaklaşımı benimser. Bu bağlamda, projede yer alan tüm uygulamalar, hem akademik hem de pratik boyutlarıyla değerlendirilmektedir. Enerji verimliliği teknolojilerinin kullanımı, yenilenebilir enerji kaynaklarının tanıtılması, geri dönüşüm faaliyetlerinin organize edilmesi ve çevre dostu uygulamaların hayata geçirilmesi, eğitim programlarına entegre edilerek, öğrencilerin hem bireysel hem de toplumsal olarak sorumluluklarını kavramalarına yardımcı olmaktadır. Bu tür uygulamalar, öğrencilerin gelecekte karşılaşacakları çevresel ve ekonomik zorluklara karşı daha dirençli bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktadır (Demir, 2020).

Proje, özellikle çevre bilinci oluşturma noktasında büyük bir etki yaratmaktadır. Öğrenciler, sadece sınıf içindeki teorik bilgilerle değil, aynı zamanda okulda uygulanan enerji verimliliği, atık yönetimi ve geri dönüşüm uygulamalarıyla da çevre dostu alışkanlıkları yaşamlarına entegre etmektedirler. Bu süreç, öğrencilerin yaşamlarında çevre dostu alışkanlıklar kazanmalarını sağlar ve gelecekteki yaşamlarını sürdürülebilir bir şekilde sürdürmelerine yardımcı olur (Millî Eğitim Bakanlığı, 2025).

Çevre bilincinin artırılması, sadece okul ortamında sınırlı kalmamalıdır. Öğrenciler, çevre dostu uygulamaları okul dışında da benimseyebilir ve ailesine, arkadaşlarına ve topluma bu değerleri aktarabilir. Proje bu bakımdan yalnızca okullarda değil, aynı zamanda evde ve toplumda da geniş bir etki alanı yaratmaktadır. Eğitimde sürdürülebilirlik anlayışının gelişmesi, Türkiye'nin çevre politikalarına da büyük katkı sağlayacaktır. Okullarda elde edilen sonuçlar, toplumsal düzeyde daha büyük değişimlerin öncüsü olabilecek potansiyele sahiptir.

Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi'nin okullarda gerçekleştirdiği en önemli iyileştirmelerden biri, okul binalarında enerji tüketiminin azaltılmasıdır. Okullarda yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı, enerji verimliliği sağlanması, su tasarrufu sağlayan sistemlerin kurulması gibi faaliyetler okul tesislerinin sürdürülebilirlik açısından daha verimli hale gelmesini sağlamaktadır. Bu iyileştirmeler, okul bütçelerinde tasarruf sağlar, okullarda enerjiye olan bağımlılığı azaltır ve çevreye olan olumsuz etkileri en aza indirir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2025). Ayrıca, doğal kaynakların bilinçli kullanımı, öğrencilere kaynakların sınırsız olmadığını ve tasarrufun, sürdürülebilirliğin anahtarı olduğunu öğretmektedir.

Okullarda yapılan ısı yalıtımı, LED aydınlatma sistemlerine geçiş ve yenilenebilir enerji sistemlerinin kurulumu, okulun enerji tüketimini %30'a kadar azaltabilir. Bu, yalnızca çevreyi korumakla kalmaz, aynı zamanda okul bütçesinin önemli bir kısmının tasarruf edilmesini sağlar. Ayrıca, doğal kaynakların bilinçli kullanımı, öğrencilere kaynakların sınırsız olmadığını ve tasarrufun, sürdürülebilirliğin anahtarı olduğunu öğretmektedir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2025).



Proje kapsamında sıfır atık yönetimi ve geri dönüşüm uygulamalarının ön plana çıkması, öğrencilerde çevreye duyarlı bir tüketim anlayışının gelişmesine katkı sağlamaktadır. Okullarda ayrıştırma noktalarının kurulması, organik atıklardan kompost üretimi ve geri dönüşüm kutularının yaygınlaştırılması, öğrencilerin bu konudaki farkındalıklarını artırmaktadır. Proje, aynı zamanda çevre dostu tüketim alışkanlıklarını öğreten eğitimler ile öğrencileri bilgilendirmektedir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2025).

Sıfır atık yönetimi, atıkların minimize edilmesi ve geri dönüştürülmesi hedefleriyle okullarda önemli bir yer edinmiştir. Geri dönüşüm uygulamaları, yalnızca okul içerisinde değil, öğrencilerin evlerinde de teşvik edilerek daha geniş bir etki alanı yaratılmaktadır. Öğrenciler, geri dönüşüm uygulamalarını öğrenmekle kalmaz, aynı zamanda çevreye olan etkilerini de anlayarak daha bilinçli bireyler olarak yetişirler (Millî Eğitim Bakanlığı, 2025).

Sıfır atık; israfın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılması, atıkların oluşum nedenlerinin belirlenerek kaynağında ayrıştırılması, geri dönüşüm ve yeniden kullanım faaliyetlerinin yaygınlaştırılması gibi hedeflerle çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlar (Demir ve arkadaşları, 2020).

Ayrıca sıfır atık, doğaya olan olumsuz etkileri minimuma indirmeyi ve ekolojik dengeyi korumayı amaçlar. Bu sayede atıkların toprağa, suya ve havaya zarar vermesi engellenir (Yıldız, 2021). Toplumda çevre bilincini artırarak, bireysel ve kurumsal ölçekte sorumlu tüketim alışkanlıkları kazandırmayı hedefler (Çankaya & Altunbaş, 2019).

Yeşil dönüşüm, ekonomik, toplumsal ve çevresel kalkınmanın birlikte sürdürülebilir bir şekilde gerçekleştirilmesini hedefleyen bir strateji bütünüdür. Bu dönüşüm, sanayi, enerji, ulaşım ve tarım gibi temel sektörlerde doğa dostu teknolojilere geçilmesi, çevresel etkilerin azaltılması ve kaynakların verimli kullanılması yönünde kapsamlı yapısal değişiklikleri içerir (Cheba ve ark., 2022).

Avrupa Birliği'nin öncülüğünde geliştirilen "Avrupa Yeşil Mutabakatı" (European Green Deal) çerçevesinde de dünya genelinde yaygınlaşan bu kavram, üretimden tüketime, enerji kullanımından atık yönetimine kadar birçok alanı yeniden düzenlemektedir. Yeşil dönüşüm, yalnızca çevresel bir değişim değil; aynı zamanda toplumsal refahı, ekonomik büyümeyi ve istihdamı da sürdürülebilir şekilde şekillendirme çabasıdır (Proffit, 2024).

Sürdürülebilir enerji, günümüz ihtiyaçlarını karşılarken gelecek nesillerin enerji gereksinimlerini tehlikeye atmadan üretilen ve tüketilebilen enerji biçimleridir. Bu enerji türü, çevreye zarar vermeyen, yenilenebilir ve uzun vadede kullanılabilir kaynaklardan elde edilir. Güneş, rüzgâr, hidroelektrik, jeotermal ve biyokütle gibi yenilenebilir enerji kaynakları sürdürülebilir enerji kapsamında değerlendirilir (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, 2024).

Enerji üretim ve tüketim süreçleri, çevre kirliliği ve sera gazı salınımı gibi ciddi sorunlara yol açmaktadır. Bu nedenle enerji politikalarının sürdürülebilirlik temelli olması büyük önem taşır. Sürdürülebilir enerji; yalnızca çevresel fayda sağlamakla kalmaz, aynı zamanda ekonomik kalkınmayı destekler, dışa bağımlılığı azaltır ve enerji güvenliğini artırır (TSKB, 2022).

Sonuç olarak, Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi, enerji verimliliğinin artırılması, çevresel farkındalığın geliştirilmesi ve sürdürülebilir yaşam pratiklerinin yaygınlaştırılması doğrultusunda, eğitim kurumlarını merkez alan bütüncül bir dönüşüm modelini benimsemektedir. Proje, yalnızca okul ortamıyla sınırlı kalmayıp, toplumsal düzeyde davranışsal değişimleri teşvik etmeyi; doğal kaynakların daha etkin ve bilinçli bir şekilde kullanılmasını sağlamayı; ayrıca insan-doğa etkileşimini gözetken ekolojik bir yaşam kültürünün inşasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede, okullarda yürütülen uygulamalar, öğrencilerin, öğretmenlerin ve okul paydaşlarının aktif katılımıyla daha da güçlenmekte; böylece çevresel sürdürülebilirlik bilincinin toplumun farklı katmanlarına yayılmasına zemin hazırlayan kapsamlı bir dönüşüm hareketine öncülük edilmektedir.



2. Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Projesi Etkinliklerimiz

2.1 Doğa Yürüyüşü Etkinliği

Yaşadığımız çevrenin bilincine varabilmek için doğayla vakit geçirmek, yerinde gözlem yapabilmek oldukça önemlidir. Bulunulan çevrenin koşullarına göre milli parklar, tematik uygulama alanları, sera, botanik bahçeleri, köy uygulama alanları, hayvanat bahçeleri ve doğal koruma alanlarına geziler düzenlenebilir, doğa yürüyüşleri yapılabilir. Yerinde yapılan gözlemle eksiklikler çok daha gözlemlenebilir olacaktır.

Okulumuz tarafından uygulanan enerji dostu mavi yeşil okul projesi kapsamında doğa yürüyüşü etkinliğini gerçekleştirdik. Etkinlikten önce öğrencilerimizle nelerin gözlemleneceği hususunda beyin fırtınası yaptık. Doğada bizleri nelerin beklediğini, yaşadığımız bölgede çevre sorunlarının neler olabileceğini, bu sorunlara geliştirilebilecek çözüm önerilerinin neler olabileceğini tartıştık. Planladığımız doğa yürüyüşüne çıkarken aynı zamanda bu sorulara da cevap arayacağımızı belirledik ve doğada yürüyüş yapmanın önemini şu maddelerle sıraladık.

- **Fiziksel Sağlık:** Yürüyüş yapmak kalp sağlığını destekler, kasları güçlendirir, dayanıklılığı artırır ve vücut ağırlığını dengede tutmaya yardımcı olur.
- **Zihinsel Sağlık:** Doğada vakit geçirmek stresi azaltır, zihni rahatlatır ve anksiyete ile depresyon belirtilerini hafifletebilir.
- **Doğayla Bağ Kurma:** Doğa yürüyüşleri, doğayı daha yakından keşfetme fırsatı sunar, çevre bilincini artırır.
- **Sosyal Bağlantılar:** Arkadaşlar ya da aileyle yapılan doğa yürüyüşleri, ilişkileri güçlendirir.
- **Yaratıcılığı Artırma:** Doğada vakit geçirmek, zihnin yenilenmesine ve daha yaratıcı düşüncelere yol açabilir.

Doğa yürüyüşü yapmanın tüm bu faydalarını da konuştuktan sonra beldemizin yeşil manzarasına doğru yola koyulduk. Baharın da gelmesiyle her yer çiçekler açmaya başlamıştı. Tüm öğrencilerimiz oldukça sabırsızdı. Nihayetinde bildikleri yerlerdi aslında ama arkadaşları ve öğretmenleriyle birlikte bir doğa yürüyüşüne katılmak oldukça heyecan vericiydi.



Tüm öğrenciler okul bahçesinde sıraya geçti, yoklamalar alındı. Doğa yürüyüşünde dikkat edilecek davranışlar ve uyulacak davranışlar tekrar kısaca bir gözden geçirildi. Ardında okuldan ayrılıp doğanın kucağına kavuşmak için harekete geçildi.

Okul bahçesindeki ağaçlara ve çiçeklere selam verildi ve yola koyuldu. Daha şimdiden adını bilinmeyen bitki ve ağaçlarla karşılaşmıştı bile. Bu doğa gezisi pek çok şey öğretecekti anlaşılan hepimize. Görevli öğrenciler gözlemleri not almaya başladı. Fotoğraf çekmekle görevli öğrenciler ise karşılaşılan bitki, ağaç, çiçek türlerini kayıt altına aldılar. Bir diğer görevli öğrenciler doğanın fotoğrafını çekmeye başladı.

Doğanın adeta yeniden keşfi gibiydi bu gezi, tıpkı birer kaşif gibiydi her öğrenci. Daha önce dikkat etmeden geçip

gittikleri yollarda şimdi nelerin farkına varmışlardı. Her bir detay öğrencilerin gözüyle detaylıca inceleniyordu.

Bu projede yer alıp doğayı tanıma, anlama, çevrenin sorunlarına bir çözüm bulabilme fırsatı yakaladıkları için oldukça gururlu hissetmişlerdi.

Doğa yürüyüşü esnasında çevre kirliliğine sebep olan faktörler de ele alındı. Bu kusursuz doğayı ve manzarayı daima korumak ve ona sahip çıkmak her daim görevimiz olmalı diyerek her öğrenci kendi sözünü verdi.

Az ileride merada otlayan hayvanları izlerken temiz bir dünyanın yalnızca insanlar için değil, hayvanlar bitkiler ve tüm canlılar için de ne kadar önemli olduğundan bahsettik.

Yürüyüş yaptığımız esnada hangi yenilenebilir enerji türlerinin kullanılabileceğinden bahsettik. Karşıdaki dağlara kurulan rüzgar tribünleri ile enerji sağlanabiliyordu diye tartışmaya başladı öğrenciler.

Öğretmen: “O halde ödeviniz yenilenebilir enerji kaynaklarını araştırıp burada nelerin faydalı olabileceğini anlatan bir yazı yazmak olsun” dedi ve doğa yürüyüşü etkinliğimiz okula dönüş yoluyla sona erdi.





2.2 Okul Bahçemizi Yeşillendiriyoruz Etkinliği

Okul evimiz gibidir diyerek, yaşantımızın büyük bir çoğunluğunu geçirdiğimiz okulumuzu daha yeşil hale getirmek için Erzincan İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Üzümlü İlçe Kaymakamlığı, Üzümlü Belediye Başkanlığı, Üzümlü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Altınbaşak Belediye Başkanlığı ve okulumuz işbirliği ile fidan dikimi yaptık.

Etkinlik öncesinde öğretmenlerimiz öğrencilere ormanların, ağaçların ve bitkilerin doğa için ne kadar önemli olduğundan ve bize düşen görevlerden bahsetti.

Ağaçların doğa için önemi tartışmasız ki çok büyüktür. Bu önemi aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- **Hava Kalitesi:** Ağaçlar fotosentez yaparak karbondioksiti emer, oksijen üretir. Bu sayede temiz hava sağlarlar.
- **İklim Düzenleme:** Gölge sağlar, buharlaşmayla ortamı serinletir, karbon tutarak küresel ısınmayı yavaşlatır.
- **Toprak Koruma:** Kökleriyle toprağı tutar, erozyonu önler, toprağın verimini artırır.
- **Su Döngüsü:** Yağışların toprağı geçmesini kolaylaştırır, yer altı su kaynaklarını besler.
- **Biyoçeşitlilik:** Kuşlara, böceklerle ve diğer canlılara yaşam alanı sunar.
- **Doğal Denge:** Ekosistemde besin zincirinin bir parçasıdır, doğal dengenin korunmasına katkı sağlar.



Orman Müdürlüğü görevlileri fidan dikiminin öneminden ve aşamalarından öğrencilere bahsetti ve fidan dikiminin önemli aşamaları sıralandı.

1. **Doğru Yer Seçimi:** Güneş alan, rüzgardan korunmuş ve toprağı uygun bir yer belirlenir.
2. **Toprak Hazırlığı:** Dikimden önce toprağın çapalanması ve havalandırılması gerekir.
3. **Çukur Açma:** Fidanın köküne uygun derinlikte (genelde 30-50 cm) bir çukur kazılır.
4. **Fidanın Yerleştirilmesi:** Fidan, kök boğazı toprağın yüzeyine gelecek şekilde çukura yerleştirilir.
5. **Toprakla Kapatma:** Çukur, yumuşak toprakla doldurulur. Ayakla hafifçe bastırılarak fidan sabitlenir.
6. **Can Suyu Verme:** Dikimden hemen sonra yeterli miktarda su verilir (yaklaşık 1-2 litre).
7. **Koruma:** Fidanın zarar görmemesi için çevresine çit yapılabilir ya da destek çubuğı dikilebilir.



Fidan dikme eğitimi, bireylerde çevre bilincinin gelişmesine büyük katkı sağlayan uygulamalı bir eğitimidir. Bu eğitim sonucunda katılımcılar yalnızca bir ağacın nasıl dikileceğini öğrenmekle kalmaz, aynı zamanda doğa ile olan bağlarını güçlendirir ve sürdürülebilir yaşam konusunda farkındalık kazanırlar. Eğitimin en önemli sonuçlarından biri, özellikle çocuklar ve gençlerde doğa sevgisinin artmasıdır.

Fidan dikme süreci, canlı bir varlığın büyümesine tanıklık etmeyi içerdiğinden, bireyde sorumluluk duygusunu da geliştirir. Fidanların düzenli sulanması, korunması ve büyüme sürecinin izlenmesi gibi aşamalarda aktif rol alarak çevreye duyarlı bireyler haline gelirler.

Ayrıca bu eğitimle birlikte toplumda ağaçlandırma çalışmalarına gönüllü katılım artar. Yerel halkın ve öğrencilerin katıldığı bu tür etkinlikler, çevresel dayanışmayı güçlendirir ve doğaya kolektif katkı sağlar. Eğitim sonucunda dikilen her fidan, gelecekte hava kalitesini artıran, erozyonu önleyen, birçok canlıya yaşam alanı sunan birer doğal varlık haline gelir.

Fidan dikme eğitimi aynı zamanda küresel iklim değişikliğiyle mücadelede bireysel katkının önemini vurgular. Katılımcılar, karbon ayak izlerini azaltmak ve yeşil alanları artırmak konusunda bilinçlenir.

Bu da uzun vadede hem ekolojik hem de toplumsal anlamda sürdürülebilirliğe katkı sağlar. Sonuç olarak, fidan dikme eğitimi; bilgi, bilinç ve eylemi bir araya getirerek daha yaşanabilir bir dünya için atılan somut bir adımdır.







Doğayı Korumak





2. 3 Doğada Resim Etkinliği

Okulumuz öğrencilerinden oluşan bir grup ile beldemizin mavi yeşil yolculuğuna çıkıp, resim etkinliğimizi gerçekleştirdik. Resim öğretmeni ve okul idaresi tarafından organize edilen etkinlikte öğrenciler yanlarına şövale, tuval ve renk renk boyalarını alarak doğanın kucağında resimlerini yapmaya başladı.

Gökyüzünün maviliği, ilkbaharın gelişiyle yeşile bürünen doğanın coşkusuyla renkler tuvalerde yer buldu.

Çevre dostu resim grubumuz yeşil alana yerleştikten sonra çöp poşetlerini ellerine alıp önce tabiat anayı temizlemeye başladı. Doğanın hepimizin olduğu tekrar tekrar vurgulandı. Resim öğretmeni bir sonraki çalışmalarında biten boya kutularıyla nasıl bir etkinlik gerçekleştireceklerinden, atık malzemelerin nasıl ileri dönüşüm olabileceğinden bahsetti.



Bu konuyla ilgili olarak atık malzemelerden geri dönüşüm, çevre koruma, doğal kaynakların sürdürülebilirliği ve ekonomik faydalar açısından son derece önemlidir. İşte bu önemin başlıca nedenleri:

1. Doğal Kaynakların Korunması

Geri dönüşüm, hammadde ihtiyacını azaltır. Örneğin, kâğıt geri dönüştürüldüğünde ağaç kesimi azalır, metal geri dönüşümü sayesinde maden ocakları daha az kullanılır.

2. Enerji Tasarrufu

Geri dönüşüm, çoğu zaman yeni ürün üretmekten daha az enerji gerektirir. Örneğin, alüminyum kutuların geri dönüştürülmesi, yeni alüminyum üretimine göre %95'e kadar daha az enerji tüketir.

3. Atık Miktarının Azaltılması

Çöplüklere giden atık miktarı azalır, bu da çevre kirliliğinin önüne geçilmesine yardımcı olur. Özellikle plastik gibi doğada çözünmesi yüzlerce yıl süren malzemeler için bu çok kritiktir.

4. İklim Değişikliğiyle Mücadele

Geri dönüşüm süreci, sera gazı emisyonlarını azaltır ve iklim değişikliğiyle mücadelede önemlidir.

5. Ekonomik Faydalar ve İstihdam

Geri dönüşüm sektörü, istihdam sağlar ve ekonomiye katkıda bulunur. Atıklardan elde edilen malzemelerle yapılan üretim, maliyetleri düşürebilir.

6. Çevre Bilinci ve Sorumluluk

Geri dönüşüm uygulamaları, toplumda çevre bilincinin gelişmesini sağlar. Bu da uzun vadede daha sürdürülebilir bir yaşam kültürünün oluşmasına yardımcı olur.



Doğada Resim







Mavi

Yeşil



Okul

Gelecek Emin Ellerinde



2. 4 Enerji Tasarrufu Konulu Şiir Yarışması

Enerji tasarrufu sağlamanın ve bunun bilincini öğrencilerde oluşturmanın bir uygulaması olarak okulumuz genelinde Enerji Tasarrufu temalı Şiir yarışması düzenledik.

Çevre bilincini, doğa sevgisini, doğaya zarar vermeden ve onu koruyarak neler yapabileceğimizi çocuklara göstermek ve bu konuda öncülerini olmak önemli vazifelerimizden biri olmalıdır.

Çevre bilinci oluşturmanın çocuklar için önemi oldukça büyüktür çünkü bu bilinç, onların doğayla sağlıklı bir ilişki kurmalarını, sürdürülebilir yaşam alışkanlıkları geliştirmelerini ve gelecekte çevresel sorunlara duyarlı bireyler olmalarını sağlar. Aşağıda çocuklar için çevre bilinci geliştirmenin bazı temel nedenleri yer almaktadır.

1. Sorumluluk duygusunun gelişmesi

Çocuklar çevreyi korumanın önemini erken yaşta öğrendiğinde, doğaya karşı sorumluluk hissetmeye başlar. Bu, genel anlamda daha duyarlı ve sorumlu bireyler olmalarına katkı sağlar.

2. Sürdürülebilir alışkanlıklar kazanma

Geri dönüşüm, enerji tasarrufu, suyu bilinçli kullanma gibi çevre dostu alışkanlıklar çocuk yaşta kazanıldığında, bu davranışlar yaşam boyu devam eder.

3. Empati duygusunun gelişmesi

Doğayı, hayvanları ve diğer canlıları koruma bilinci, çocukların empati yeteneklerini artırır. Bu da sosyal ilişkilerinde daha anlayışlı bireyler olmalarını destekler.

4. Bilimsel düşünme becerilerinin artması

Doğa gözlemleri, geri dönüşüm projeleri veya çevreyle ilgili deneyler sayesinde çocuklar hem çevresel farkındalık kazanır hem de araştırma ve problem çözme becerilerini geliştirir.

5. Geleceğin liderlerini yetiştirme

Bugünün çocukları, yarının karar vericileri olacak. Erken yaşta çevre bilinci kazanan çocuklar, ileride daha çevreci politikalar ve uygulamalar geliştirme potansiyeline sahiptir.





Tüm bu sebepleri göz önünde bulundurarak yaratmaya çalıştığımız farkındalık çalışması sebebiyle okulumuz genelinde düzenlenen Enerji Tasarrufu temalı Şiir yarışması'nda 6/A sınıfı öğrencisi Armina Duru İRMAK Geri Dönüşüm isimli şiiri birinci olarak seçilmiştir.

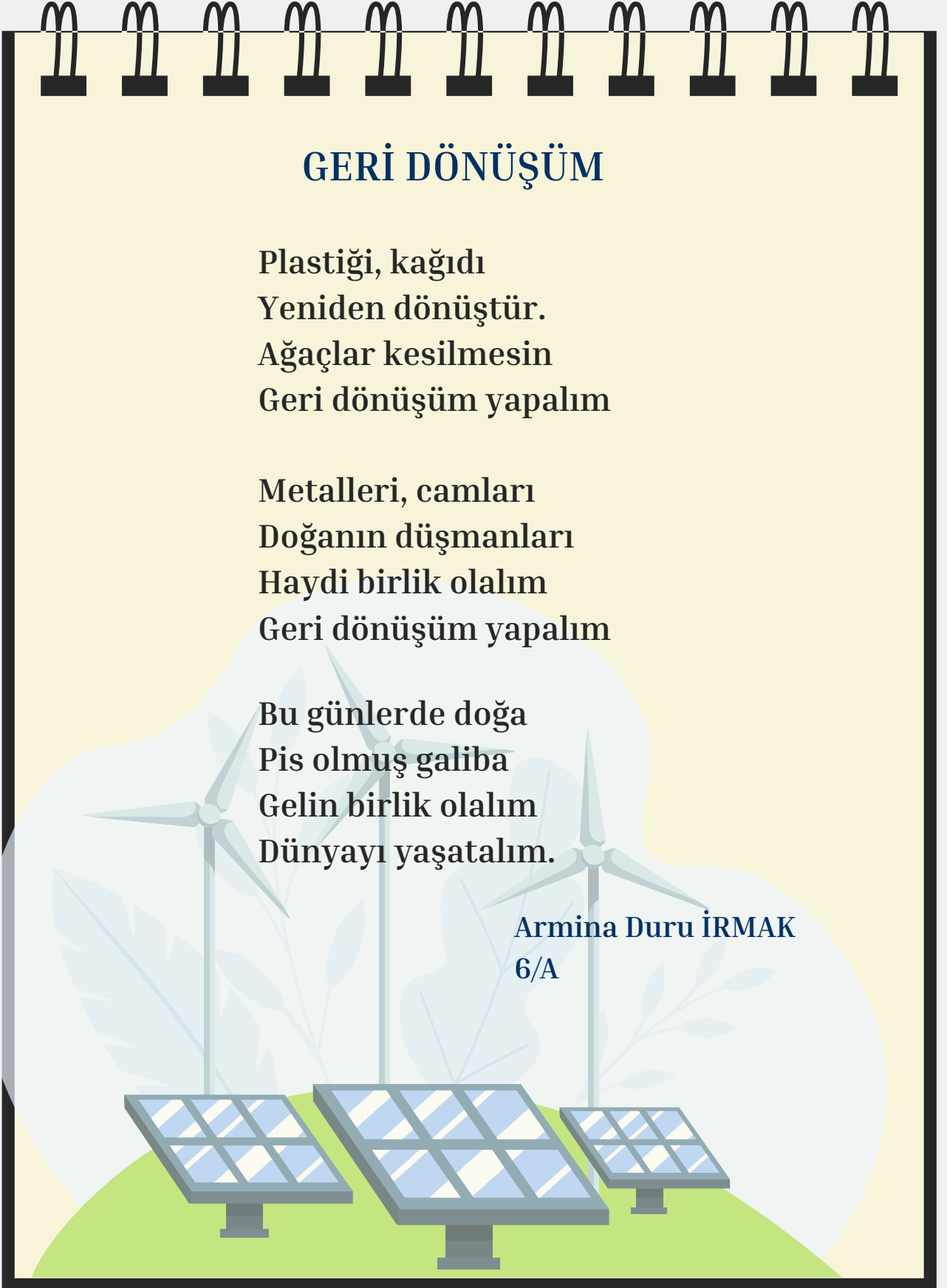
GERİ DÖNÜŞÜM

Plastiği, kağıdı
Yeniden dönüştür.
Ağaçlar kesilmesin
Geri dönüşüm yapalım

Metalleri, camları
Doğanın düşmanları
Haydi birlik olalım
Geri dönüşüm yapalım

Bu günlerde doğa
Pis olmuş galiba
Gelin birlik olalım
Dünyayı yaşatalım.

Armina Duru İRMAK
6/A





2. 5 Atıklarımı Geri Dönüştürüyorum Etkinliği

Okulumuz genelinde atık toplama kampanyası başlattık. Tüm öğrenciler evlerindeki ve çevrelerindeki plastik, kağıt ve pil gibi geri dönüştürülebilir malzemeleri toplayarak okulumuzdaki geri dönüşüm kutularına bıraktılar.



Atıkların geri dönüşüm süreci, çevreyi korumak, doğal kaynakları verimli kullanmak ve enerji tasarrufu sağlamak için uygulanan bir süreçtir. Bu süreç genel olarak aşağıdaki adımlardan oluşur:

1. Atıkların Toplanması

Atıklar, belediyeler veya özel firmalar tarafından evlerden, iş yerlerinden, okullardan ve fabrikalardan toplanır. Atık türlerine göre ayrıştırma genellikle burada başlar:

- Kağıt
- Plastik
- Cam
- Metal
- Organik atıklar
- Elektronik atıklar

2. Ayrıştırma ve Sınıflandırma

Toplanan atıklar geri dönüşüm tesislerine götürülür ve burada türlerine göre ayrılır. Bu işlem elle, makinelerle veya her ikisiyle yapılabilir.

Manyetik ayırıcılar ile metaller ayrılır.

Optik ayırıcılar ile plastik türleri sınıflandırılır.

Elle ayıklama da yaygındır.



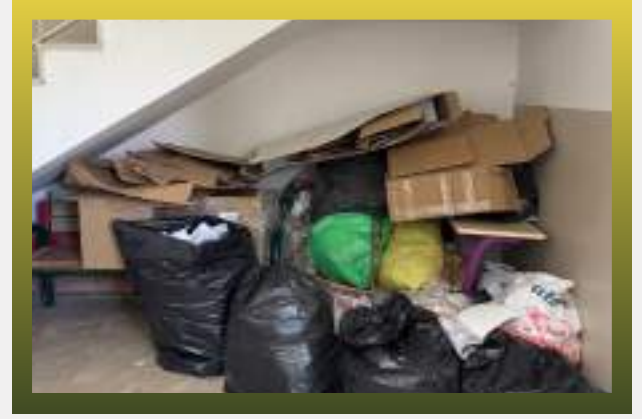
3. Temizleme ve İşleme

Ayrıştırılan atıklar geri dönüşüme uygun hale getirilmek için:

- Yıkılır
- Kurutulur
- Gerekirse kimyasal işlem uygulanır.

Örneğin:

- Plastik atıklar küçük parçalara ayrılır.
- Camlar ezilerek kum haline getirilir.
- Kağıtlar liflerine ayrıştırılır.



4. Yeniden Üretim (Rekondüsyon)

Temizlenmiş ve işlenmiş atıklar, yeni ürünlerin hammaddesi olarak kullanılır:

- Kağıt → Yeni kağıt veya karton
- Plastik → Yeni plastik ambalaj, tekstil ürünü
- Cam → Yeni cam şişeler veya cam yalıtım malzemeleri
- Metal → Yeni metal parçalar (ör. araba parçası)
- Organik atıklar → Kompost (gübre) veya biyogaz



5. Tüketicilere Yeniden Sunum

Geri dönüştürülmüş materyallerle üretilen ürünler piyasaya sürülür ve tüketiciler tarafından tekrar kullanılır. Böylece döngü tamamlanır.

Geri Dönüşümün Faydaları:

- Doğal kaynakların korunması (örneğin ormanların kesilmemesi)
- Enerji tasarrufu (geri dönüştürülmüş alüminyum üretimi, cevherden üretime göre %95 daha az enerji ister)
- Atık miktarının azalması
- İklim değişikliğiyle mücadele (sera gazı salımının azalması)
- Ekonomiye katkı ve yeni iş alanları





Geri Dönüştür





BİZLER DOĞANIN BEKÇİLERİYİZ

Bu bizim doğamız,
Biz sahip çıkacağız.
Şaşmasın hiç rotamız,
Hedefe varacağız.





2. 6 Minik Tohumlar Yeşeriyor Etkinliği

Öğrencelerimizle yaptığımız etkinlikte küçük bardaklara birer hayat sığdırdık. Herkes kendi adını yazdığı bardaklara biraz toprak ekleyip, tohumunu ekledi ve suyunu verdi.

Ektiğimiz tohumları sınıfa yerleştirip, bakımlarını üstlendik. Böylece görev ve sorumluluk bilincini de pekiştirmiş olduk.

Toprakla uğraşmak, yani bahçecilik, tarım veya basitçe çiçek ekmek gibi faaliyetler hem fiziksel hem de zihinsel sağlık açısından birçok olumlu etki sağlar. İşte başlıca faydalarını şöyle sayabiliriz.



Zihinsel ve Psikolojik Faydaları

- Stresi Azaltır: Toprakla uğraşmak, kortizol (stres hormonu) seviyesini düşürür.
- Ruh Halini İyileştirir: Toprakta bulunan *Mycobacterium vaccae* adlı bakteri, mutluluk hormonu olan serotoninini artırır.
- Depresyon Belirtilerini Hafifletir: Düzenli toprakla temas, depresyonla mücadelede destekleyici olabilir.
- Odaklanmayı Artırır: Doğayla temas dikkat dağınıklığını azaltabilir (özellikle çocuklarda).
- Zihinsel rahatlama sağlar: Meditatif bir etki oluşturarak sakinleşmeyi sağlar.

Fiziksel Faydaları

- Düşük yoğunlukta egzersiz sağlar: Bahçe işleri hareket gerektirir; kalori yakımı, kas gelişimi sağlar.
- Bağışıklık sistemini güçlendirir: Toprakla temas, mikroplarla doğal bağışıklık gelişimini destekler.
- D vitamini alımını artırır: Güneş altında yapılan çalışmalar vücuda doğal D vitamini sağlar.
- Daha iyi uyku: Fiziksel efor ve açık havada geçirilen zaman uyku kalitesini artırır.





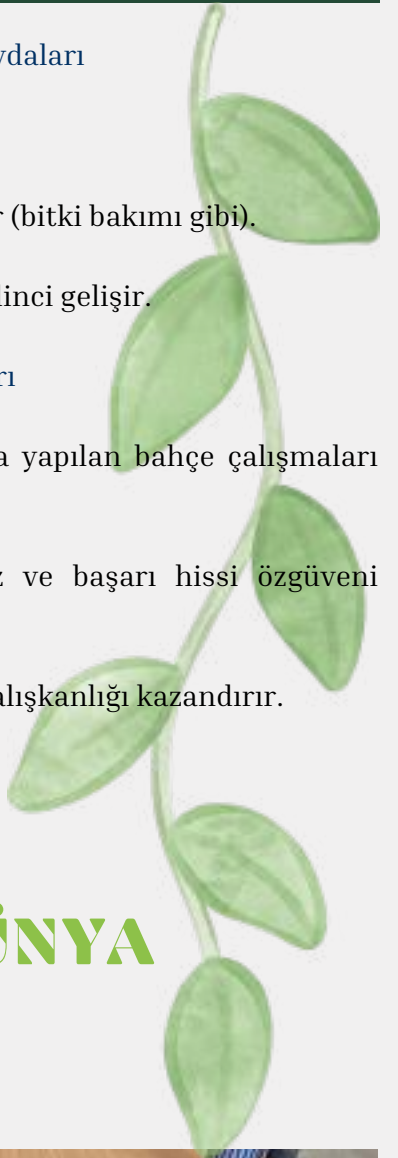
Çocuklar İçin Gelişimsel Faydaları

- Motor becerileri gelişir.
- Sorumluluk bilinci artar (bitki bakımı gibi).
- Doğa sevgisi ve çevre bilinci gelişir.

Sosyal ve Duygusal Faydaları

- Aileyle ya da toplulukla yapılan bahçe çalışmaları bağ kurmayı sağlar.
- Üretmenin verdiği haz ve başarı hissi özgüveni artırır.
- Tüketim yerine üretim alışkanlığı kazandırır.

YEŞİL DÜNYA



Çocuklar İçin Gelişimsel Faydaları

- Motor becerileri gelişir.
- Sorumluluk bilinci artar (bitki bakımı gibi).
- Doğa sevgisi ve çevre bilinci gelişir.

Sosyal ve Duygusal Faydaları

- Aileyle ya da toplulukla yapılan bahçe çalışmaları bağ kurmayı sağlar.
- Üretmenin verdiği haz ve başarı hissi özgüveni artırır.
- Tüketim yerine üretim alışkanlığı kazandırır.





2. 7 Plastik Şişelerden İleri Dönüşüm Etkinliği

Okulumuz öğrencileri ile bir farkındalık çalışması daha gerçekleştirerek evdeki atık malzemelerden bir ileri dönüşüm etkinliği gerçekleştirdik. Hepimizin evinde olan, günlük hayatta bile neredeyse her gün elimize geçen plastik şişelerden hazırlanan, plastiğin saksıya çevrilmesi etkinliğini yaptık. Önce keserek şekil verdiğimiz plastikleri, akrilik boya ile boyayarak renklendirdik ve içerisine ektiğimiz çiçekleri toprakla buluşturduk.



İleri dönüşüm projeleri eski veya kullanılmayan eşyaların yaratıcı yollarla yeniden değerlendirilerek faydalı, estetik veya sanatsal ürünlere dönüştürülmesi anlamına gelir. Hepimizin evinde kolaylıkla bulunabilecek atık malzemelerden yararlanılarak pekala bir ileri dönüşüm fikri ortaya çıkarabiliriz. Çok çeşitli alanlarda uygulayabileceğiniz ileri dönüşüm proje fikirleri oluşturulabilir.

Ahşap Paletlerden Mobilya:

Paletleri masa, kitaplık, bahçe oturma grubu gibi eşyalara dönüştürebilirsiniz.



Cam Kavanoz Lambalar:

Eski reçel ya da turşu kavanozlarını boyayıp içlerine LED ışık koyarak dekoratif lambalar yapabilirsiniz.

Teneke Kutulardan Saksı:

Konserve kutularını boyayarak sukulent veya mutfak otları için saksı haline getirebilirsiniz.

Eski Çekmecedan Raf:

Kullanılmayan bir şifonyerin çekmecesini duvara monte ederek kitaplık ya da düzenleyici olarak kullanabilirsiniz.

Eski Tişörtlerden Bez Çanta:

Dikişsiz yöntemlerle tişörtleri alışveriş çantasına çevirebilirsiniz.

Kot Pantolondan Cüzdan / Çanta:

Eski kotları kesip, fermuar ve astarla birlikte kullanışlı aksesuarlara dönüştürebilirsiniz. Okuldaki kalemliğinizi atık kotlarınızdan elde edebilirsiniz.





İleri Dönüşüm Zamanı



2. 8 Velilerimizi Bilgilendirme Semineri ve Uygulamaları Etkinliği

Okulumuz okul öncesi grubumuzda kıymetli velilerimize yönelik geri dönüşüm, enerji tasarrufu, temiz çevre ve sürdürülebilir bir dünya konularında seminer çalışması yapıldı. Özellikle ev hanımlarının dikkat etmesi gereken noktalara değinerek; atık yağların biriktirilmesi asla direkt doğaya karıştırılmaması, temizlik yaparken harcanan elektrikli makinelerin daha tasarruflu kullanılması vb. konularında bilinçlendirme çalışması yapıldı.

Geri dönüşüm ve enerji tasarrufuna ilk önce başlayacağımız yerlerden biri de kendi evlerimizdir. Gereksiz yanan lambalar, bulaşıkları yıkamak için akıttığımız tonlarca su..

Herkesin bu noktada yapabileceği şeyler, alabileceği önlemler vardır. Velilerimize geri dönüşüm ve enerji tasarrufu sayesinde ne gibi kazançları olabileceğinden bahsedip, bu konuya yalnızca ekonomik ve bireysel olarak bakmamak gerektiğini, bu dünyanın hepimizin olduğunu ve sahip çıkmamız gerektiğini de ekledik.

Velilerimizden aldığımız geri dönütler sonucu bu seminerin oldukça faydalı ve bilgilendirici olduğunu tespit edildi.

Yapılan bilgilendirme seminerinin ardından veli ve öğrenci katılımıyla geri dönüşüm etkinliği gerçekleştirilerek hem veli hem öğrenci iş birliği ile aktif katılım sağlandı.

Geri dönüşümün çevresel, ekonomik ve toplumsal açıdan yararlarını şöyle maddeleyebiliriz.

Çevresel Yararları

- Doğal kaynakların korunmasını sağlar: Kâğıt geri dönüştürülerek ağaç kesimi azalır, metal geri dönüşümü sayesinde maden ocaklarına daha az ihtiyaç duyulur.
- Enerji tasarrufu sağlar: Geri dönüşüm, yeni ürün üretiminden daha az enerji gerektirir. Örneğin, alüminyum kutuların geri dönüşümü %95'e kadar enerji tasarrufu sağlar.
- Atık miktarını azaltır: Çöplüklerde biriken atık miktarını azaltarak çevre kirliliğinin önüne geçilir.
- Toprak, su ve hava kirliliğini azaltır: Plastik gibi zararlı maddelerin doğaya karışması önlenir, toksik maddelerin çevreye yayılması engellenir.
- İklim değişikliğiyle mücadelede katkı sağlar: Daha az enerji kullanımı, daha az sera gazı salımı demektir.





Ekonomik Yararları

- Ham madde ihtiyacını azaltır: Üreticilerin yeni malzeme almadan ürün üretmesini sağlar.
- Enerji maliyetini düşürür: Daha az enerji kullanımı, üretim maliyetlerini azaltır.
- Yeni iş alanları yaratır: Geri dönüşüm sektörü, toplama, ayrıştırma, taşıma ve işleme alanlarında istihdam oluşturur.
- Üretim verimliliğini artırır: Bazı malzemeler geri dönüştürüldüğünde daha kısa sürede ve düşük maliyetle üretim yapılabilir.

Toplumsal Yararları

- Çevre bilinci geliştirir: Geri dönüşüm alışkanlığı bireylerde sorumluluk duygusunu ve çevreye duyarlılığı artırır.
- Toplumda iş birliğini artırır: Okullar, belediyeler, gönüllü kuruluşlar bu konuda ortak çalışmalar yapar.
- Eğitim ve farkındalık sağlar: Özellikle çocuklar ve gençler için geri dönüşüm projeleri, çevre eğitiminin bir parçası olur.
- Temiz ve yaşanabilir bir çevre sunar: Geri dönüşüm sayesinde atıkların neden olduğu görüntü ve koku kirliliği azalır.





2. 9 Çevre Dostu Kompost Uygulaması

Kompost, organik atıkların (yani bitkisel ve hayvansal kökenli atıkların) oksijenli ortamda mikroorganizmalar tarafından ayrıştırılarak humus benzeri, toprağı besleyen bir maddeye dönüşmesidir. Doğal bir geri dönüşüm sürecidir. Kompost, hem evsel atıkların azaltılmasına yardımcı olur hem de toprağın yapısını ve verimliliğini artırır.

Kompost Nasıl Yapılır?

1. Uygun Malzemeleri Seçin

Kompostta iki tür organik atık kullanılır:

"Yeşil" malzemeler – Azot kaynağı

- Sebze ve meyve artıkları (çiğ)
- Çay posası, kahve telvesi
- Biçilmiş çimler
- Taze yapraklar

"Kahverengi" malzemeler – Karbon kaynağı

- Kuru yapraklar
- Dal parçaları, talaş
- Kağıt havlu, karton (boyasız ve baskısız)
- Yumurtalık kartonları

Oran: Yaklaşık 2–3 birim kahverengi / 1 birim yeşil malzeme olmalıdır. Bu denge, kötü koku oluşumunu ve verimli çürümeyi sağlar.

2. Kompost Kabı Seçin

Evde, bahçede veya balkonda kullanılabilecek farklı kompost yöntemleri vardır:

- Bahçe kompost kutuları (toprakla temas eder)
- Kova tipi ev kompostları
- Solucan kompostu (Vermikompost) – solucanlar sayesinde daha hızlı dönüşüm
-

3. Katmanlama ve Karıştırma

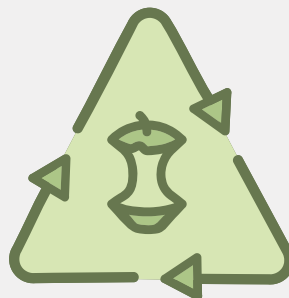
- Kompost malzemelerini katmanlar hâlinde yerleştirin (kahverengi – yeşil – kahverengi...).
- Her yeni katman eklendiğinde karıştırın.
- Arada bir nem kontrolü yapın: Sünger gibi nemli olmalı, çok ıslak veya kuru olmamalı.
- Ara sıra havalandırmak için karıştırın. (Oksijenli ortam önemli.)
-

4. Bekleme Süresi

- Kompost sıcaklığa, malzemeye ve çevre koşullarına göre 2–6 ay arasında hazır hâle gelir.
- Hazır olduğunu anlamak için: Koyu kahverengi, toprak gibi kokmalı ve tanınabilir atık kalmamalı.
-

Kompostta Kullanılmaması Gerekenler

- Et, süt ürünleri, pişmiş yemek artıkları
- Yağlı yiyecekler
- Hayvan dışkısı (kedi-köpek gibi)
- Narenciye kabukları çok fazla konursa solucanlara zarar verebilir





Okulumuz Fen Bilimleri Öğretmeni rehberliğinde öğrencilerin biriktirdikleri organik atık malzemeleri ile bitki diplerine kompost uygulandı. Doğal bir uygulama olan kompost sayesinde; ağaç kökleri ve ileri dönüşüm etkinliği kapsamında lastikler içine diktiğimiz çiçekler beslendi.

Bu sayede hem evsel atıklarımız azalmış oldu hem de çevre için doğal bir destekleme yapılmış oldu.





KOMPOST Yapıyorum





Sürdürülebilir yaşam için



**Geri dönüşümü
alışkanlık
haline
getirelim!
Atıklarımızı
doğru
ayrıştıralım.
Doğaya
ve
geleceğimize
sahip
çıkalım.**



2. 10 Veli Semineri, Geri Dönüşüm Defilesi ve Etkinliği

Okulumuz İngilizce Öğretmeni, velilerimize yönelik bilgilendirme semineri gerçekleştirdi.

Bu seminerde geri dönüşüm, enerji verimliliği, temiz ve sürdürülebilir dünya konularının önemini vurgulayan öğretmenimiz, yapmamız ve yapmamamız gereken noktalara da değindi.

Geri dönüşümde bilinçlendirmenin önemi, çevresel, ekonomik ve toplumsal açıdan oldukça büyüktür. Bilinçli bireyler ve toplumlar, kaynakları daha verimli kullanır, atık miktarını azaltır ve sürdürülebilir bir gelecek inşa eder. Geri dönüşümde bilinçlendirmenin önemini şu maddelerle sıralayabiliriz.

Çevreyi Koruma

- Doğal kaynakların tükenmesini önler: Bilinçli geri dönüşüm, ormanlar, madenler, su gibi sınırlı doğal kaynakların korunmasını sağlar.
- Kirliliği azaltır: Atıkların geri dönüştürülmesi, hava, su ve toprak kirliliğini azaltır.
- İklim değişikliğine karşı etkilidir: Geri dönüşüm, sera gazı emisyonlarını düşürerek küresel ısınmaya karşı mücadeleye katkı sağlar.

Ekonomik Kazanç Sağlar

- Enerji tasarrufu sağlar: Yeni ürün üretimine göre daha az enerji kullanılır.
- İstihdam yaratır: Geri dönüşüm sektörü, toplama, ayrıştırma ve işleme alanlarında yeni iş fırsatları oluşturur.
- Maliyetleri azaltır: Belediyeler ve işletmeler için atık yönetim maliyetleri azalır.

Toplumsal Bilinç ve Sorumluluk

- Eğitimle farkındalık artar: İnsanlar neyin geri dönüştürülebileceğini öğrenir, daha bilinçli tüketim yapar.
- Davranış değişikliği sağlar: Bilinçlendirme kampanyaları, bireylerin günlük hayatlarında daha çevreci tercihler yapmasını sağlar.
- Gelecek nesiller için örnek olur: Çocuklara erken yaşta geri dönüşüm eğitimi verilmesi, uzun vadeli bir çevre bilinci oluşturur.

Bilinçlendirme çalışmaları şu şekillerde yapılabilir:

- Eğitim kampanyaları (okullarda, belediyelerde)
- Sosyal medya ve kitle iletişim araçlarıyla bilgilendirme
- Geri dönüşüm kutularının yaygınlaştırılması ve etiketlenmesi
- Topluluk etkinlikleri (atölyeler, seminerler, temizlik kampanyaları)





Bilgilendirme semineri sonrasında velilerimizin de katılımlarıyla öğrenciler tarafından Mavi-Yeşil Okul projesi kapsamında toplanan plastik kapaklarla hem projemize dikkat çekecek hem de dönüşüm malzemeleriyle oluşturulan etkinlik gerçekleştirildi.

Ayrıca velilerimize geri dönüşüm ve atık malzemelerinden ne şekilde ürün elde edilebileceğine dair içerikler paylaşıldı. Yapılmış örnekler incelendi ve fikir alışverişinde bulunuldu. Daha önceden deneyimi olan velilerimiz fikirlerinden bahsederek bilgi paylaşımı yaptı.



Enerji verimliliği ve geri dönüşüm noktasında en önemli şeylerin başında bilgilendirme ve bilinçlendirme konusu gelmektedir.

Bu bilinçlendirme etkinliklerinin amaçları;

- Enerji israfını azaltmak
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını teşvik etmek
- Karbon ayak izini düşürmek
- Atık azaltımı ve geri dönüşüm konusunda farkındalık oluşturmak
- Sürdürülebilir yaşam biçimlerini yaygınlaştırmak şeklindedir.

Farklı şekillerde dikkat çekerek bilinçlendirme yapılabilir:

“1 Derece Fark Yaratır”

- Ev ve ofislerde ısıtma/soğutma sistemlerinin 1 derece düşürülmesiyle enerji tasarrufu sağlanabileceğine dikkat çeker.
- Sosyal medya videoları, infografikler ve meydan kampanyaları ile desteklenebilir.

“Elektriği Boşa Harcama”

- Gereksiz elektrik kullanımını önlemeye yönelik okullarda ve işyerlerinde eğitimler.
- “Işığı Söndür, Geleceği Aydınlat” gibi sloganlarla farkındalık yaratılır.

“Geri Dönüşüm Günü Etkinlikleri”

- Şehir meydanlarında veya okullarda geri dönüşüm kutularıyla bilgilendirici stantlar açılır.
- Plastik tüketimin azaltılması ve tekrar kullanılabilir ürünler vurgulanır.

“Yeşil Ulaşım Günü”

- Bireyleri bisiklet, yürüyüş, toplu taşıma gibi sürdürülebilir ulaşım yöntemlerine teşvik eden kampanya.
- “Arabanı Bırak, Gezegeni Korum” gibi mesajlarla desteklenebilir.

“Sıfır Atık Haftası”

- Belediyelerle iş birliği yapılarak toplu eğitim seminerleri, atölyeler, yarışmalar düzenlenebilir.
- Katılımcılara sürdürülebilir ürünler hediye edilebilir.



Okulumuz öğrencileri geri dönüşüm ve atık ürünlerden oluşan malzemelerle bir geri dönüşüm defilesi hazırladı. Geri dönüşüm konusuna etkileyici bir şekilde dikkat çekilmiş oldu.

Bu etkinlik çerçevesinde poşetler, kağıtlar, plastikler, karton vb. gibi atık malzemeler kullanıldı.

Böylece hem öğrencilerimizin hayal güçleri gelişti hem de eğlenerek geri dönüşüm hareketine dikkat çekmiş oldular.



Birçok atık malzemeden geri dönüşüm kıyafeti gerçekleştirilebilir. Bunun örneklerini şu maddelerle sıralayabiliriz.

Plastik Poşetler ve Naylonlar

- Eritilerek veya örülerek çanta, etek, yağmurluk gibi parçalar yapılabilir.
- Renkli poşetler kolaj gibi kullanılabilir.

Gazete ve Dergi Sayfaları

- Lamine edilerek veya tutkalla kaplanarak etek ya da elbise formuna getirilebilir.
- Genellikle defile veya sahne kostümleri için kullanılır.

Alüminyum Kutular (Kola kutusu gibi)

- Kesilip düzleştirilerek zırh benzeri detaylar, takılar, aksesuarlar yapılabilir.

CD/DVD'ler

- Parçalara ayrılıp elbise üstüne mozaik gibi yapıştırılabilir, ışıltılı efekt yaratır.

Kumaş Artıkları

- Parçalar birleştirilerek yama tarzında ceket, etek, çanta yapılabilir.
- Patchwork (kırkyama) yöntemiyle kullanılır.





Tasarruf Gelecektir

Damlaya
Damlaya
Çöl
Olur

Su
Hayattır

Geleceğini
Koru





2. 11 Araba Tekerleklerinin İleri Dönüşüm Etkinliği

Atık malzemelerden ileri dönüşüm hareketine araba tekerleklerini değerlendirip yeni bir etkinlik gerçekleştirerek devam ettik.

Öncelikle atıl durumda olan araba ve motor tekerleklerini topladık. Ardından temizliklerini sağlayıp renklendirmelerini yaptık. Bu uygulamamızda komposttan da yararlanarak tekerlek içlerini toprakla birlikte kompostla da destekledik.





Kompostla desteklenen topraklara çiçek ve çiçek tohumu ekimi yapıldı. Atıl durumda olan lastikler renk renk cıvı cıvı bir görünüme kavuşturuldu. Çiçeklerin ekiminde, kompostun uygulanmasında görev alan öğrencilerimize bu çiçeklerin bakımıyla ilgili görev dağılımı da yapıldı.



Çoğunluğu köyde ve bahçeli evde yaşayan öğrencilerimiz için uygulanabilir bir etkinlik gerçekleştirilmiş oldu. Adım adım aşamaları öğrenen öğrenciler kendi evlerinde de benzer uygulamayı gerçekleştirebileceklerdir.





2. 12 Enerji Dedektifi Uygulaması

Geri dönüşüm ve sürdürülebilirliğin öneminin yanı sıra elimizdeki potansiyel enerjileri de verimli kullanmak en önemli noktalardan biridir. Okulumuz olarak enerji verimliliğinin öneminden okulda, evde ve günlük hayatta neler yapılabileceğinden bahsederek öğrencilere gerekli bilgilendirmeler yapıldı.

Örneğin okulda gündüz saatlerinde gereksiz yanan lambalar, suların tam kapatılmayarak açık bırakılması ya da lüzumsuz yere fazla tüketilmesi, akıllı tahtaların tenefüs ve öğlen arası saatlerinde açık bırakılması gibi hataların önüne geçebilmek hem oldukça kolaydır hem de ciddi bir boyutta enerji tasarrufu yapmamızı sağlayacaktır.

Her ne kadar nöbetçi öğretmenlerimiz tenefüs saatlerinde bu noktalara dikkat etseler de gözden kaçan durumları da yakalamak adına okulumuz genelinde tenefüs ve öğlen arası saatlerinde görevli enerji dedektifleri uygulaması başlatıldı.





5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ





2. 13 Geri Dönüşüm ve Sıfır Atık Köşelerini Yenileme Uygulaması

Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul projesinde okulumuz olarak kendimize en çok geri dönüşüm, sürdürülebilir dünya ve enerji tasarrufu konusunda farkındalık oluşturmaya amaçladık. Bunun için veli seminerleri, öğrenci eğitimleri veli-öğrenci-okul işbirliği ile hazırlanan etkinlikler planlandı.

Okulumuzda halihazırda bulunan sıfır atık kutularımızın her katta olmasını sağlandı. Bu atık köşelerinin daha dikkat çekici hale getirilmesi için boyalarla renklendirildi.



Sınıf rehber öğretmenlerimiz tarafından her sınıfta geri dönüşüm ve sıfır atığın önemini bir kez daha hatırlatıldı. Sıfır atık kutularının ne işe yaradığı, geri dönüşüm sürecinin işleyişi ile ilgili bilgilendirme sağlandı. Atık kutularının her bir renginin ne anlama geldiği, hangisinin kağıt hangisinin plastik vb. amaçla kullanıldığı uygulamalı olarak gösterildi.

Geri dönüşüm kutuları, atıkları türlerine göre ayrıştırarak çevreye ve ekonomiye katkı sağlar. Her atık türü için farklı renk kullanılır:

● Mavi Kutu – Kağıt Karton Atıklar

Atılabilir:

- Gazete, dergi
- Ofis kağıdı
- Karton kutular
- Kâğıt torbalar

Atılamaz:

- Yağlı/ıslak kağıt
- Ambalajlı gıda kağıtları
- Peçete, tuvalet kağıdı

● Sarı Kutu – Plastik Atıklar

Atılabilir:

- Plastik şişeler
- Deterjan ve şampuan kapları
- Plastik poşetler
- Yoğurt kapları

Atılamaz:

- Oyuncaklar
- Tıbbi atık içeren plastikler

● Yeşil Kutu – Cam Atıklar

Atılabilir:

- Cam şişeler
- Kavanozlar
- İçecek camları

Atılamaz:

- Aynalar
- Pencereleler
- Kırık cam tabaklar



Sıfır atık depolama alanımızın duvarları geri dönüşüm renklerine uygun olarak boyandı. Geri dönüşümün depolandığı alanda dahi farkındalık oluşturuldu.



Okulumuz Sıfır Atık Belgesi 22/12/2022 tarihinde alınmış olup; 22/12/2027 tarihine kadar geçerlilik süresine sahiptir.

Her sene sıfır atık sistemine veri girişleri yapılmaktadır.

Okulumuzda toplanan atık kağıtlar ve piller her sene depolanmakta ve geri dönüşüm için firmalara, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına gönderimi sağlanmaktadır.





2. 14 Okulumuz ve Belediye Başkanlığı İşbirliği İle Topluma Hizmet Çalışmamız

Okulumuz öğrencileri ve Altınbaşak Beldesi Belediye Başkanlığı ile işbirliği yaparak beldemizde yer alan Abidin Günelan parkının çevre temizliğini sağladık.

Topluma hizmet çalışmamıza öğrencilerin yanı sıra okul idaresi ve öğretmenler, Belediye Başkanı ve tüm belediye personeli katıldı.





Topluma Hizmet Çalışması





2. 15 Okul Dışı Ağaçlandırma Etkinliği

Okulumuzu yeşillendirme kapsamında düzenlediğimiz etkinlik sonrası okul dışında da yeşillendirme çalışmaları yapıldı.

Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul hareketi ile çevremizde yeşillendirme çalışmaları ile bu harekete destek verdik.

Erzincan Orman İl Müdürlüğü tarafından okulumuza gönderilen fide ve ağaçlar ile etkinliğimiz gerçekleştirilmiş oldu.



Yeşili Sev
Doğayı Koru





2. 16 Doğa Dostu AGRO Kütüphanesi Oluşturma Çalışması

Kütüphaneler çocuklarda okumanın önemini kazandırmak için en önemli görevi üstlenen mekanlardır. Bu noktada da okullarımızdaki kütüphaneleri ilgi çekici kılmak ve okumaya, incelemeye sevk etmek önemli vazifelerimizdendir.

Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul hareketi ile okulumuzda bulunan kütüphanede geri dönüşüm, enerji tasarrufu, çevre ve tarımsal uygulamalar konularında farkındalık uyandıracak bir kütüphane köşesi oluşturuldu.



Kütüphane içerisinde boş olan bir farkındalık alanı seçildi.

Bu boş alan için nasıl bir tasarım oluşturulacağı öğrencilerle tartışıldı.

Boş olan çerçevelerin renklendirilmesine, bu alanda ayrı bir okuma alanı yaratılmasına, renklendirilen çerçevelerin içlerine dikkat çekici afiş çalışmalarının yapılmasına ve çevre okumalarına imkan sağlayacak bir düzen sağlanmasına karar verilerek çalışmalara başlandı.

Yeniden oluşturulan alanda tüm bu amaçlara hizmet edebilecek bir kütüphane köşesi oluşturularak öğrencilerin dikkatini çekici hale getirildi.

Enerji dostu mavi-yeşil okul projesi kapsamında hazırlanan dergi afiş ve posterler de bu köşede sergilendi.





Agro kütüphane, tarım odaklı bilgi, kaynak ve uygulamaları barındıran, genellikle kırsal bölgelerde veya tarıma dayalı eğitim kurumlarında kurulan özel kütüphanelerdir. İşlevi klasik kütüphanelerin ötesine geçer. Agro kütüphane oluşturma'nın faydalarından şu şekilde bahsedilebilir.



- Yeni tarım teknikleri, gübreleme, sulama yöntemleri, zararlı mücadelesi gibi konularda bilgi sunar.
- Mevsimsel takvimler, ürün verimliliğini artırma yöntemleri gibi pratik bilgiler içerir.

- Yerel halkın yüzyıllardır kullandığı tarımsal bilgileri kayıt altına alır.
- Biodiversity (biyolojik çeşitlilik) ve yerli tohum bilgilerini belgeleyerek sürdürülebilir tarımı destekler.
- Tarım teknolojisi, hayvancılık, ekoloji, iklim değişikliği gibi konularda akademik kaynaklar sunar.





Bunları Biliyor Muydunuz?



**Harekete duyarlı ışık sensörü
ile ilave %75'e varan enerji
tasarrufu sağlanır.**

**Araçta gereksiz 100 kg yük 100
kilometrede 1 litre fazla
tüketimine neden olur.**

**Ütü yaparken son birkaç
elbisede ütü fişinin çekilmesi
ile %5 tasarruf sağlanır.**

**Masaüstü bilgisayarlar diz üstü
bilgisayarlara göre 4 kat daha
fazla elektrik tüketir.**

**Fırın kapağı her açıldığında
%20 ısı kaybı yaşanır.**

**Az miktarda yemek ısıtmada
mikrodalga ile %50 tasarruf
sağlanır.**



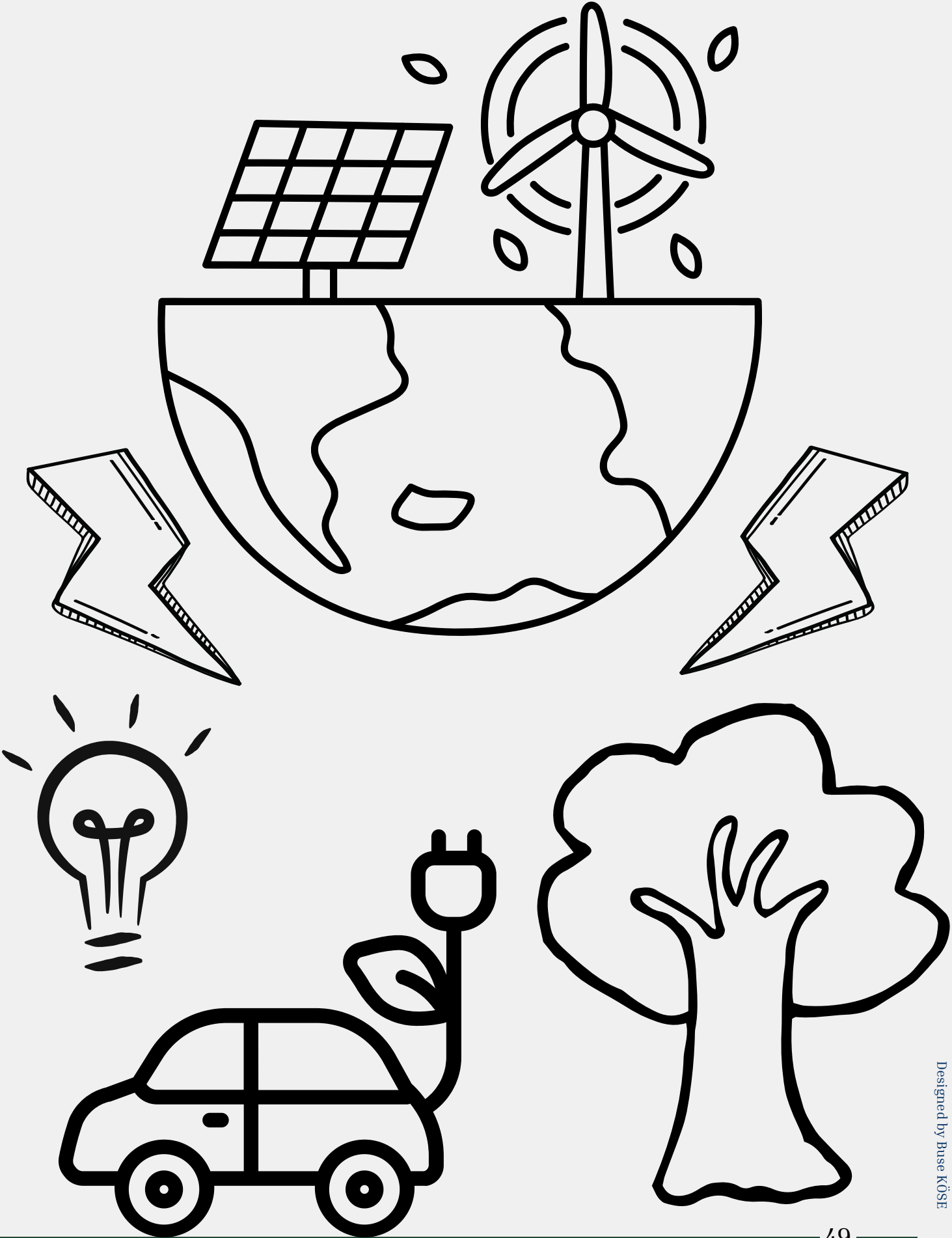


Boyama





Boyama





ENERJİ GERİ DÖNÜŞÜ

KELİME AVI



B D D G Y C F V E H T
N F H F Q Z R U S Z R F
E R J K E R I G H T G J
F A K N A K U A R S Z U
F X R Ü Z G A R S L A R
R Ü Z G A R S O L A R
K A Ğ İ T K K E N İ A
K A Y N A K P R T A K
P L A S T İ K E
R Ü Z G A R O
T O P R A K E
Y E N İ A İ A

DÖNÜŞÜM ENERJİ GERİ
KÂĞIT KAYNAK PLASTİK
RÜZGAR SOLAR TOPRAK YENİ



Plastik Avı





KAYNAKÇA

Cheba, K., et al. (2022). Yeşil Dönüşüm Araştırmalarının Kavramsal Dönüşümü. DergiPark. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/3481176>

Çankaya, S. & Altunbaş, B. (2019). Atık Yönetiminde Sıfır Atık Yaklaşımı. Bilgi ve Bilimsel Araştırmalar Dergisi (BİBAD), 1(1), 22-35. <https://bibad.gen.tr/index.php/bibad/article/view/64>

Demir, A. (2020). Atık yönetimi ve sıfır atık politikaları: Teori ve uygulama. İstanbul: Çevre Yayınları.

Demir, M., Çelik, A. & Arslan, S. (2020). Türkiye’de Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Projesinin Değerlendirilmesi. Gazi Akademik Bakış, 14(27), 1-14. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1541514>

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı. (2024). Tanıtım ve Bilinçlendirme Sayfası. <https://enerji.gov.tr/evced-bilinclendirme-tanitim-ve-bilinclendirme>

MEB. (2025). Mavi Yeşil Okul - MEB. Erişim: <https://maviyesilokul.meb.gov.tr/>

Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiket Uygulama Kılavuzu. https://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2025_02/14120603_enerjidostumaviyesilokuletiketi_uygulama_kilavuzu.pdf

Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Etiket Uygulama Kılavuzu. https://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2025_02/14120603_enerjidostumaviyesilokuletiketi_uygulama_kilavuzu.pdf

Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). Enerji Dostu Mavi Yeşil Okul Hareketini Başlattı. Erişim: <https://tegm.meb.gov.tr/www/meb-enerji-dostu-mavi-yesil-okul-hareketini-baslatti/icerik/1091>

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası (TSKB). (2022). Sürdürülebilir Enerji Kaynaklarına Geçiş Raporu. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı. (2024). Tanıtım ve Bilinçlendirme Sayfası. <https://enerji.gov.tr/evced-bilinclendirme-tanitim-ve-bilinclendirme>

Yıldız, E. (2021). Sıfır Atık Yaklaşımının Kökenleri ve Günümüzdeki Anlamı. Sürdürülebilir Kalkınma Dergisi. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1263727>



ALTINBAŞAK ŞEHİT MURAT BAYRAM İLK-ORTAOKULU
ERZİNCAN